

SAATEN-UNION tootekataloog

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft

rapool
Der Raps

Sisukord

Talinisu	5
Hübriidnisu	16
Hübriidrukis	19
Talitritikale	26
Suvinisu	29
Oder	37
Kaer	44
Uba	54
Põldhernes	61
Söödahernes	62
Mais	64
Lina	69
Keerispea	70

Head kasvatajad!

Saaten Unioni kaubamärk on juba aastaid hästi tuntud nii Euroopas kui Balti riikides. Meil on suurepärase võimalus valida ja pakkuda turule usaldusväärseid, suure saagikusega sorte, mis on kontrollitud nii ametlikes sordivõrdluskatsetes kui ka järelkatsetes erinevates riikides üle kogu Euroopa.

Saaten Union on pakkunud oma aretajatelt laia valikut teravilju – nisu, rukis, oder, kaer jm. Tuntud on Saaten Unioni laiahaardeline hübriidnisu programm, mis pärineb Saksa ja Prantuse aretusprogrammist, ning annab varajasi ja keskvarajasi genotüüpe. Selle programmi sortidest on tuntud FAMULUS; ETANA; PATRAS ja ARTIST: Hübriidsordid näitavad kõrgemat füsioloogilist aktiivsust võrreldes teiste sortidega. See tagab parema stressitaluvuse ja kõrgema saagi. Aretuses on üha tähtsam arvestada taimekaitsevahendite kasutamisega. Sellega arvestamine tähendab uusi aretustehnoloogiaid ja on põhiline ülesanne tulevikus. Saaten Unioni eesmärgiks on pakkuda ka tulevikus põllumajandustootjatele produktiivseid, haiguskindlaid ja talvekindlaid sorte.

Häid sordivalikuid!

*Mykola Tomchuk,
Tootejuht*

Talinisu

FAMULUS (E)	5
FLORIAN (E)	6
ETANA (A)	7
PATRAS (A)	8
FRANZ (A)	9
ACHIM (A) UUS	10
ASPEKT (A) UUS	11
RIVERO (A/B) UUS	12
BONANZA (B) UUS	13
PRODUCENT (B) UUS	14

Talinisu

Talinisu külviaeg septembri esimesel dekaadil. Olenevalt sügisest on ka hilisem külv andnud head saaki. Külvisügavus raskematel muldadel on 2,5-4 cm, liivsavimuldadel 3-5 cm.

Hübriidnisu sortidel tavasortidega võrreldes väiksem külvinorm, kuna nad on väga tugeva võrsumisvõimega. Võrreldes tavanisuga (400 id.tera/m² on külvisenorm 150 id.tera/m² väiksem.

FAMULUS (E).

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2013 a
- Hea külmakindlus koos kõrge kvaliteediga, keskvalmiv
- Hea lehe ja viljapea haiguskindlus, eriti haiguskindel kõrreliste helelaik-susele
- Taimede kõrgus keskmine, vastupidav lamandumisele
- Sobib keskmistele ja viljakatele muldadele

Katsed Leedus tehti 2011-2013 a Plungė, Kaunase, Pasvalyse ja Utena Katsekeskustes. Keskmine saak oli 8,34 t/ha. Kõrgeim saak saadi 2012 a Pasvalyse Katsekeskuses 11,02 t/ha. 2016 a järelkatsetes Kaunase Katsejaams saadi 10,5 t/ha. Lätis 2012 a saadi nelja katsekoha keskmisena 7,63 t/ha, see on 122% võrreldes standardiga. Eestis testiti FAMULUST 2012 a neljas katsekohas. Keskmine saak oli 8,44 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaikus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaikus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Kleepvalk									
Proteiinisaldus									

FLORIAN (E).

Sordi kirjeldus

- Eliitkvaliteediga nisusort
- Hea talvekindlus
- Taimede tervis hea, vastupidav jahukastele ja fusarioosile
- Keskhiline küpsus
- Keskmine kõrgus ja hea lamandumiskindlus
- Küpsetustaina hea kvaliteet, ühtlane ja poorne
- Sobiv eelvili mais või nisu
- Kõige sobivam keskmistel ja viljakatel muldadel

Allikas: Saaten Union GmbH

Katsed Leedus tehti 2013-2014 Plungė, Kaunas, Pasvalys ja Utena katsejaama-

des. Keskmine saak 2013 a oli 9,1 t/ha ja 2014 7,2 t/ha. Kõrgeim saak saadi 2013 a Kaunase ja Pasvalyse katsejaamas, vastavalt 10,4 ja 9,2 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine	█	█	█	█	█				
Küpsus	█	█	█	█	█				
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus	█	█	█	█	█	█			
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²	█	█	█	█	█				
Terasid viljapeas	█	█	█	█	█				
1000 tera kaal	█	█	█	█	█				
Haiguskindlus									
Jahukaste	█	█	█	█	█	█	█	█	
Helelaiksus	█	█	█	█	█				
Kollane rooste	█	█	█	█	█				
Pruunrooste	█	█	█	█	█				
Pruunlaiksus (Triptövik)	█	█	█	█	█				
Fusarioos	█	█	█	█	█	█	█		
Kvaliteet									
Langemisarv	█	█	█	█	█	█	█	█	
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█	
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█	

ETANA (A).

Sordi kirjeldus

- Suure teraga kõrgesaagiline sort
- Keskvalmiv, väga hea talvekindlus
- Hea kvaliteediga, stabiilse langesmisarvu, hea proteiinisisaldusega ja mahukaaluga sort
- Hea lehe ja viljapea tervisega sort
- Tugev vars, kasvab hästi kergematel muldadel
- 1000 tera mass optimaalne kuni suur; mahukaal optimaalne, langesmisarv kõrge, proteiin valdavalt sobiv.

Eestis oli ETANA saagikus 2014 a kolme katsekoha keskmisena 8,3 t/ha, see on 130 % võrreldes standardiga. 2017 a Eesti katsepunktide jätkukatses oli Etana saagikus keskmiselt 9,8 t/ha. Kõrgeim Etana saak oli Kuusikul 11,1 t/ha. Standardsortide Ada, Fredis, Frontal, Olivin ja Skagen keskmine oli 8,8 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Triiplaiksus									
Leherooste									
Pruunlaiksus									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Kleepvalk									
Proteiinisisaldus									

PATRAS (A).

Sordi kirjeldus

- Kõrge ja stabiilne saak
- Keskmalmiv
- Hea talvekindlus
- Sobib nii varajaseks kui hilisemaks külviks
- Aeglane areng enne talve, kevadine areng väga kiire
- Väga vastupidav põuale
- Vaatamata saaginumbri on kvaliteet hea ja stabiilne, langemisarv on samuti stabiilne
- Taimede kõrgus on madal kuni keskmine, seega on küllaltki lamandumiskindel sort

- Sobib hästi kõikidele eelviljadele
- Pole mulla suhtes nõudlik, sobib ka vähemviljakatele muldadele

Katsed Leedus tehti 2012-2014 Plungė, Kaunas, Pasvalys ja Utena katsejaamades. Keskmine saak oli 9,2 t/ha. Suurim saak saadi Kaunas 2012 11,9 t/ha. 2015 Lätis kolme katsekoha keskmine saak oli 10,0 t/ha, 105% võrreldes standardsortidega. 2013 ja 2014 a Eestis saadi 6,2 ja 6,7 t/ha, vastavalt 115 ja 104% võrreldes standardiga.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaikus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaikus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

FRANZ (A).

Sordi kirjeldus

- Vaga kõrge saagikusega talinisu A - kvaliteet
- Keskiline kuni hiline valmimisaeg
- Hea talvekindlus
- Talub külmast ja põuast tekitatud stressi hästi
- Stabiilne langemisarv
- Varajane külviaeg

Allikas: Saaten Union GmbH

Seda sorti katsetati Leedus 2015 ja 2016 a, ning see andis kõrgeid saake. 2015 a Kaunase, Plunge, Utena ja Pasvalyse Katsekeskuses FRANZI keskmine

saak oli 12,2 t/ha, ja 2016 a 10,3 t/ha. Kõrgeim saak 13,6 t/ha saadi Pasvalyse katsejaamas. 2015 a Eestis nelja katsekohta keskmine saak oli 10,5 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	---	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamadumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

ACHIM (A).

Sordi kirjeldus

- Kõrge saak kombinatsioonis hea talvekindlusega
- Eriti haiguskindel jahukaste ja kollase rooste vastu
- Eelistab varajasi kuni keskmisi külviaegu, hiline küpsus
- Paremini sobivad keskmise viljakusega ja viljakad mullad

Allikas: Saaten Union GmbH

2016 a ametlikud katsed Leedus Kau-nases, Plunges, Utenas ja Pasvalyse Kat-sejaamades andsid keskmiseks saagiks 10,6 t/ha, 106% võrreldse standardiga. Talvekindlus 1-9 punkti skaalal oli väga

hea - 8,1 punkti. 2016 a Eesti katsekeskus-tes oli saagikuks Viljandis 6,5 t/ha ja Võrus 7,7 t/ha. 2017 Eesti katsekeskustes andis Achim keskmiselt 9,3 t/ha, standardsorti-dega võrreldes 6% rohkem.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

ASPEKT (A).

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagikusega sort
- Hea talvekindlus
- Väga varajane küpsus
- Varajane koristus, sobib talirapsi eelviljaks
- Väga hea resistentsus jahukastele, pruunrooste ja kollasele rooste
- Kõrge ja stabiilne langemisarv
- Sobivad erinevad mullad, muldade osas mitte väga nõudlik

Allikas: LŽI Instituut Dotnuva, Leedu 06.04.2017

Leedus katsetati seda sorti 2015 ja 2016 Kaunase, Plunge, Utena ja Pasvalyse Katsekeskustes. 2015 keskmine saak oli 12,1 ja 2016 10,2 t/ha. Kõrgeim saak

saadi 2015 a Utenas ja Pasvalyses, vastavalt 12,5 ja 13,0 t/ha. Lätis, Jelgava, LLU Agentura ja Višķi Katsejaamades saadi 2015 a keskmiselt 9,6 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

RIVERO (A/B).

Sordi kirjeldus

- Väga kõrge saagipotentsiaal
- Külviaja aken lai, sobib ka hiline külviaeg
- Hea talvekindlus, keskiline valmimisaeg
- Hea haiguskindlus, lehtede tervis väga hea
- Keskmise taime kõrgus, hea lamandumiskindlus
- Sobib kasvatamiseks ka külmemates ja kuivemates tingimustes

Allikas: Saaten Union GmbH

hega. Viljandis Rivero 10,3 t/ha, standardite keskmine 8,5 t/ha. Võrus Rivero 7,3 t/ha (stand. keskm 6,4); Kuusikul 11,3 t/ha (standard 9,7); Jõgeval 11,7 (standard 10,5).

Eestis 2017 a ületas Rivero standardsorte Viljandis, Kuusikul kui ka Võrus olulise va-

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

BONANZA (B).

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2017 a
- Väga kõrge ja stabiilne saagikus, keskiline valmimine
- Väga hea talvekindlus kõikides Balti riikides
- Eriti haiguskindel jahukastele ja pruunrooste
- Sobivad kõik eelviljad ja erinevad mullad
- Keskmisest lühema kõrrega, seisukindel
- 1000 tera mass optimaalne, mahukaal keskmine, langemisarv kõrge

Allikas: LŽI Instituut Dotnuva, Leedu 27. 06. 2016

Leedus katsetati seda sorti 2015 ja 2016 a Kaunase, Plunge, Utena ja Pasvalyse Kat-

sejaamades. 2015 a keskmine saak oli 13 t/ha, 2016 a 10,5 t ha. Kõrgeimad saagid olid 2015 a Plunges ja Pasvalyses, vastavalt 13,5 ja 14,0 t/ha. Eestis 2015 a Jõgeval andis Bonanza saagiks 12,1 t/ha, Viljandis 9,8 t/ha. 2016 a andis Bonanza nii Viljandi kui Võru katsekeskuses saagiks 7,3 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused								
Pea loomine	█	█	█	█	█	█	█	█
Küpsus	█	█	█	█	█	█	█	█
Talvekindlus								
Põuakindlus								
Külviaeg								
Taimede kõrgus								
Lamandumiskindlus								
Saagi struktuur								
Viljapäid / m ²	█	█	█	█	█	█	█	█
Terasid viljapeas	█	█	█	█	█	█	█	█
1000 tera kaal	█	█	█	█	█	█	█	█
Haiguskindlus								
Jahukaste	█	█	█	█	█	█	█	█
Helelaiksus	█	█	█	█	█	█	█	█
Kollane rooste	█	█	█	█	█	█	█	█
Pruunrooste	█	█	█	█	█	█	█	█
Pruunlaiksus (Triiptõvik)	█	█	█	█	█	█	█	█
Fusarioos	█	█	█	█	█	█	█	█
Kvaliteet								
Langemisarv	█	█	█	█	█	█	█	█
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█

PRODUZENT (B).

Sordi kirjeldus

- Väga kõrge saagipotentsiaal
- Hea talvekindlus, keskmine kuni hiline küpsus
- Sobivad erinevad külviajad varajasest kuni hiliseni
- Hästi võrsuv sort, keskmine külvi-norm
- Hea taimetervise ja haiguskindlusega sort, fusaariumile hea haiguskindlus
- Hoiab hästi langemisarvu
- Tugeva kõrrega sort, väga hea laman-dumiskindlus
- Reageerib hästi kasvuregulaatorile
- Sobib kõikidele muldadele

Allikas: Saaten Union GmbH

Leedus katsetati seda sorti 2015 ja 2016 Kaunase, Plunge, Utena ja Pasvalyse Katsekeskustes. 2015 ja 2016 a oli keskmine saak vastavalt 12,6 ja 10,9 t/ha. Kõrgeim saak saadi 2015 a Utenas ja Pasvalyses, vastavalt 12,6 ja 14,0 t/ha. Lätis, Jelgava, LLU Agentura ja Višķi Katsejaamades saadi 2015 a keskmiselt 10,0 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Külviaeg									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Saagi struktuur									
Viljapäid / m ²									
Terasid viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (Triiptõvik)									
Fusarioos									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

Hübriidnisu

HYLUX (B)	16
HYBRED (B)	17

Hübriidnisu

MÄRKUSED: Taimede soovituslik tihedus on 110 taimet m². Kui taimi on 90-100 tk/m², on vaja anda lämmastikku võrsumise suurendamiseks. Kui taimi on alla 90 tk/m², konsulteerige seemne edasimüüjaga.

HYLUX (B).

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagikusega talinisu hübriidsort
- Hea talvekindlus, varajane küpsemine
- Hea haiguskindlus fusaariumile ja silmlaiksusele
- PCH1 geen annab kindluse silmlaiksuse vastu ja seetõttu võib seda sorti kasvatada ka külvikorras nisu järel
- Head küpsetusomadused, hea proteiinisisaldus, hea mahukaal ja langemisarv

- See sort pole väga nõudlik mullatüübile ja agrotehnikale
- Sügisel tugev juurekava areng, hõredavõitu taimik sügisel on normaalne
- Kuna taimik on sügisel harvem, siis tuleks umbrohtude vältimiseks kasutada herbitsiidi
- Kevadine võrsumine on tugev, see võimaldab head saaki ka väiksema külvinormiga
- Soovituslik külvinorm on 150-200 tona/m²
- Hilise külvi korral suurenda külvinormi 15%

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine									
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Teri viljapeas									
1000 tona kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (triipõvik)									
Fusarioos									
Silmlaiksus									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisisaldus									

HYBRED (B).

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagikusega talinisu hübriidsort
- Hea juurekavaga ja kasutab hästi vett
- Hilise valmimisega
- Hea haiguskindlus juure- ja lehekõrva haigustele
- Hea saagikus kergetel muldadel, on vastupidav põuale
- Sügisel tugev juurekava areng, hõredavõitu taimik sügisel on normaalne
- Kuna taimik on sügisel harvem, siis tuleks umbrohtude vältimiseks kasutada herbitsiidi
- Kevadine võrsumine on tugev, see võimaldab head saaki ka väiksema külvinormiga
- Hilise külvi korral suurenda külvinormi 15%
- Soovituslik külvinorm on 150-200 tera/m²

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Pea loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuakindlus									
Külviaeg									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine									
	Kasvuregulaatori kasutamine sõltub kasvukoha tingimustest								
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Teri viljapeas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Helelaiksus									
Kollane rooste									
Pruunrooste									
Pruunlaiksus (triipõvik)									
Fusarioos									
Silmilaiksus									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									

Hübriidrukis

SU PERFORMER	19
SU COSSANI	20
SU MEPHISTO	21
SU PROMOTOR UUS	22
SU BENDIX UUS	23
SU NASRI UUS	24

Rukis

Hübriidrukki sordid on väg hea suure võrsumisvõimega, seetõttu on külvinorm on 150-200 id.tera/m². Külvisügavus on 2 cm.

Hübriidrukist ei tohi külvata liiga sügavale, kuna siis kulub taimel palju energiat võrsumissõlme moodustamiseks ja võrsumine võib väheneda.

Optimaalne külviaeg Eestis on 25 august - 05 september.

SAATEN UNIONI rukkisorte iseloomustab kõrge saagikus, hea haiguskindlus ja vastupidavus stressile.

SU PERFORMER.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes on SU PERFORMER alates 2016 a
- Väga kõrge saagikusega rukki turbo-hübriid
- Hea talvekindlus, keskmine kõrre pikkus, võib natuke lamanduda
- Suur 1000 tera mass ja mahukaal, hea langemisarv
- Mullastiku suhtes vähenõudlik
- Hübriidrukkil on väiksem külvinorm, 150-200 tera m², kuna võrsub tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Allikas: LŽI Institute Dotnuvas, Leedu 27.06.2016

2015 ja 2017 a a andis SU Performer kõigis Eesti katsepunktides võrreldes standard-

sortidega oluliselt suurema saagi. 2017 a SU PERFORMERI keskmine saak Viljandi, Võru ja Kuusiku katsepunktis oli 10,5 t/ha, kõrgeim saak Kuusikul 12,3 t/ha. 2015 a oli keskmine saak 11,3 t/ha, kõrgeim saak Kuusikul 11,8 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++	
Sordi omadused										
Loomine										
Küpsus										
Külviaeg	Augusti 3 dekaad kuni septembri keskpaigani									
Taime kõrgus	Lühike kuni keskmine									
Lamandumiskindlus										
Kasvuregulaatori kasutamine	Kasuta vajadusel, arvestades kohalikke olusid									
Saagi struktuur										
Viljapäid/m ²										
Terasid peas										
1000 tera kaal										
Haiguskindlus										
Jahukaste										
Äärislaikus										
Pruunrooste										
Tungaltera										
Kvaliteet										
Langemisarv										
Toorproteiin										

SU COSSANI.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes on SU COSSANI alates 2017 a
- Väga kõrge saagikusega ja väga hea talvekindlusega talirukki hübriidsort
- Saagikus on stabiilne, kuna pea ja terade valmise periood on pikk
- Tänu heale võrsumisele taimkate tihe, taimedel hea tervis ja stressitaluvus
- Suur 1000 tera mass ja mahukaal,
- Sobib kõikidele kasvukohtadele ja muldadele
- Hübriidrukkil on väiksem külvinorm, 150-200 tera m², kuna võrsub tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Šaltinis: Saaten Union GmbH

2015 Leedus, Plunge, Šilutė ja Vilniuse Katsekeskuses saadi keskmine saak SU COSSANILE 11,5 t/ha. 2016 keskmine saak oli 8,9 t/ha. Suurim saak oli 13,6 t/ha Plunge Katsekeskuses. 2015 Eestis kolme katsekoha keskmine saak oli 12,2 t/ha (standardsortide keskmine 8,7 t/ha). 2016 Viljandi ja Võru Katsekeskuses oli SU Cossani saak 10,1 ja 8,5 t/ha (standardsortidel vastavalt 8,5 ja 7,8 t/ha).

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Külviaeg	Augusti 3 dekaad kuni septembri keskpaik								
Taime kõrgus	Lühike kuni keskmine								
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine	Kasuta vajadusel, arvestades kohalikke olusid								
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Äärislaiksus									
Pruunrooste									
Tungaltera									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Toorproteiin									

SU MEPHISTO.

Sordi kirjeldus

- Väga kõrge ja stabiilse saagiga hübriidrukki sort
- Keskvalmiv
- Stabiilne saagikus eriti rasketes kasvu tingimustest. Talub stressi
- Universaalne sort, sobib kõikidele muldadele
- Kõrge resistentsus jahukastele
- Hea lamandumiskindlus
- Hübriidrukkil on väiksem külvinorm, 150-200 tona m², kuna võrsud tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Allikas: LŽI Instituut Dotnuvases, Leedus, 27.06.2016

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Külviaeg									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine									
	Pigem vähem								
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tona kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Äärislaikus									
Pruunrooste									
Tungaltera									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Toorproteiin									

SU PROMOTOR.

Sordi kirjeldus

- SU Promotor on väga kõrge saagikusega uus hübriidsort - Eesti sordilehes alates 2018 a
- Kõrge talvekindlus, lühikese kõrrega ja hea lamandumiskindlusega
- Kõrge langemisarv ja viskoosus
- Mulla suhtes vähenõudlik
- Hübriidrukkil on väiksem külvinorm, 150-200 tona m², kuna võrsub tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Allikas: Saaten Union GmbH

Nii 2016 kui 2017 a oli SU Promotori saagikus kõigis katsepunktides oluliselt kõrgem standardsortidest. 2016 a oli Viljandis saagikus 10,1 t/ha (standardi-

te keskmine 8,5 t/ha) ja Võrus 10,2 t/ha (standardsordid 7,8 t/ha). 2017 a oli SU Promotori saagikus võrreldes standardite keskmisega Viljandis 9,9 ja 8,3 t/ha, Võrus 10,0 ja 9,0 ning Kuusikul 12,2 ja 11,0 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Külviaeg	Augusti 3 dekaad kuni septembri keskpaik								
Taime kõrgus	Lühike								
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine	Kasuta vajadusel, arvestades kohalikke olusid								
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Äärislaikus									
Pruunrooste									
Tungaltera									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Toorproteiin									

SU BENDIX.

Sordi kirjeldus

- Väga kõrge saagikusega, keskvalmiv hübriidrukki sort
- Tugeva kõrrega ja hea lamandumiskindlusega
- Hea lehe tervisega eriti haiguskindel pruunrooste
- Hea põuataluvusega, kasvab hästi ka vähemviljakatel muldadel
- Hübriidrukkil on väiksem külvinorm, 150-200 tera m², kuna võrsub tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Allikas: Saaten Union GmbH

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Külviaeg									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine									
	Kasuta vajadusel, arvestades kohalikke olusid								
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Äärislaiksus									
Tungaltera									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Toorproteiin									

SU NASRI.

Sordi kirjeldus

- Esimene hübriidrukki sort kus väga kõrge saagikus kombineerub keskvarajase küpsemisega
- Hea haiguskindlus, vitaalsed, tugeva tervisega taimed
- Keskmine pea täituvus
- Sobib piirkondadele, kus küpsus saabub kiiremini
- Hübriidrukis saab hakkama väiksema külvinormiga
- Külvinorm 150-200 tera m², kuna võrsub tugevalt
- Külvitehnoloogia peab garanteerima madala külvisügavuse 2.0 (3.0) cm

Allikas: Saaten Union GmbH

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Külviaeg	Augusti 3 dekaad kuni septembri keskpaik								
Taime kõrgus	Keskmine								
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaatori kasutamine	Kasuta vajadusel, arvestades kohalikke olusid								
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Äärislaiksus									
Tungaltera									
Kvaliteet									
Langemisarv									
Toorproteiin									

Talitritikale

TULUS	26
RUFUS UUS	27

Talitritikale

Talitritikale ühendab endas nisu hea terasaagi ja rukki vastupidavusele stressile.

Sobib maheviljeluseks.

Optimaalne külviaeg 01-10 september, külvinorm on vahemikus 350-400 id.tera/m² ja sõltub külviajast. Külvisügavus 3-5 cm.

TULUS.

Sordi kirjeldus

- Kõrge ja stabiilse saagiga taltritikale
- Väga hea taimetervisega sort, eriti resistentne kollasele rooste
- Hiline külv võimalik
- Hea talvekindlus
- Hea põuataluvus
- Saab hakkama ka "säätsureziimil"
- Mulla suhtes pole nõudlik

Allikas: Saaten Union GmbH

Leedus tehti katsed TULUSEGA aastatel 20110-2012 Šilutė, Kaunase, and Vilnius Pasvalyse Katsekeskustes. Nendes

katsetes saadi keskmine saak 9,2 t/ha, standardsordist 0,7 t/ha kõrgem. Parim saak saadis 2012 a Kaunases 12,0 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/piikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuataluvus									
Külviaeg									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaator									
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Septoria									
Kollane rooste									
Pruunrooste									

RUFUS.

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagikusega taltritikale sort
- Hea haiguskindlus jahukastele ja roostehaigustele
- Lühem kuni keskmine kasv ja hea lamandumiskindlus
- Hea talvekindlus
- Sobib kasvatamiseks kuivavõitu põldudel, talub lühiajalist põuda
- Mullastiku suhtes vähenõudlik

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Leedus, Pasvalyse, Šilutė, Kaunase and Vilniuse Katsekeskustes oli RUFUSE keskmine saak 11,4 t/ha.

2016 keskmine saak oli 10,4 t/ha. Suurim saak oli 15,0 t/ha 2015 a Pasvalyse Katsekeskuses.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/piikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Sordi omadused									
Loomine									
Küpsus									
Talvekindlus									
Põuataluvus									
Külviaeg									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Kasvuregulaator									
Saagi struktuur									
Viljapäid/m ²									
Terasid peas									
1000 tera kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Septoria									
Kollane rooste									
Pruunrooste									

Suvinisu

DAUGANA (E) UUS	29
ALTARE (E) UUS	30
STANGA (E) UUS	31
SORBAS (E)	32
QUINTUS (A)	33
TRIATHLON (A)	34
SERVUS (A) UUS	35

Suvinisu

Võrreldes teiste teraviljadega on suvinisu nõudlikum kasvitingimuste suhtes.

Normaalne idanemistemperatuur on alates +5 kraadist. Talub lühiajalisi öökülmasid.

Suvinisule sobiv muld võiks olla viljakas, neutraalne, parasniiske, keskmise või raskema lõimisega muld.

Külvinorm sõltub külviast, 500-600 id.tera/m².

DAUGANA (E).

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes on Daugana alates 2015 a
- Stabiilse kvaliteedi ja kõrge saagikusega hilisepoolne, suvinisu sort
- Hea taimetervisega sort. hästi vastupidav jahukastele ja kollasele rooste
- Tugev resistentsus fusaariumile ja septooriale
- Talub hästi kuivemaid kasvutingimusi
- Taimed on lühemad ja nende laman-dumiskindlus on he

Allikas: Saaten Union GmbH

Kasvatamiskatsed tehti Leedus 2014 ja 2015 a Plungė, Kaunase ja Utena Katsekeskustes, kus keskmiseks saagikuseks

tulu 8,0 t/ha. Suurim saak saadi 2015 a Kaunase Katsekeskuses 9,5 t/ha. 2014 Eestis Viljandi, Kuusiku, Võru ja Jõgeva katsekeskuste keskmine saak oli 7,5 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus	█	█	█	█	█				
Terade arv peas	█	█	█	█	█				
1000 tera mass						█	█		
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus	█	█	█	█	█	█			
Taime kõrgus	█	█	█	█	█				
Põuakindlus							█	█	
Valmimisaeg	█	█	█	█	█				
Tera kvaliteet									
Langemisarv	█	█	█	█	█				
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Haiguskindlus									
Septorioos	█	█	█	█	█	█			
Jahukaste	█	█	█	█	█	█	█	█	
Pruunrooste	█	█	█	█	█	█			
Pea fusarioos	█	█	█	█	█				
Kollane rooste	█	█	█	█	█		█	█	
DTR	█	█	█	█	█				

ALTARE (E).

Sordi kirjeldus

- Stabiilne ja väga kõrge kvaliteediga, keskvalmiv suvinisu sort
- Taimed on lühikesed ja väga hea lamandumiskindlusega
- ALTARE on testitud ka Baltikumis

2013 katseaastal Leedus kolme katsekeskuse keskmine saagikus oli 7,0 t/ha. 2014 a see sort andis 6,4 t/ha. Kõrgeim saak oli Kaunase Katsekeskuses 8,5 t/ha. 2012 a Eestis nelja katsekeskuse keskmine saak oli 6,5 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = labai žemas atsparumas/ankstyvas/trumpas, ++++ = labai aukštas atsparumas/lvėlyvas/ilgas

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus	█	█	█	█	█				
Terade arv peas	█	█	█	█	█				
1000 tera mass	█	█	█	█	█				
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Taime kõrgus	█	█	█	█	█				
Valmimisaeg	█	█	█	█	█				
Tera kvaliteet									
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Haiguskindlus									
Septorioos	█	█	█	█	█				
Jahukaste	█	█	█	█	█				
Pruunrooste	█	█	█	█	█				
Pea fusarioos	█	█	█	█	█	█	█		
Kollane rooste	█	█	█	█	█	█	█		

STANGA (E).

Sordi kirjeldus

- Stabiilne ja väga hea kvaliteediga suvinisu sort
- Ohteline pea, keskvarajane valmimine
- Taimed on lühikesed ja lamandumiskindlus hea
- Hoiab hästi langemisarvu
- Sort talub hästi kuivasid kasvutingimusi

Allikas: STANGA demokatse Leedus 2014 a

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/piikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus	█	█	█	█	█				
Terade arv peas	█	█	█	█	█				
1000 tera mass	█	█	█	█	█	█			
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Taime kõrgus	█	█	█	█	█				
Valmimisaeg	█	█	█	█	█				
Tera kvaliteet									
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Veeimamisvõime	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Haiguskindlus									
Septorioos	█	█	█	█	█	█			
Jahukaste	█	█	█	█	█				
Pruunrooste	█	█	█	█	█				
Pea fusarioos	█	█							
Kollane rooste	█	█	█	█	█	█			

SORBAS (E).

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes on Sorbas alates 2016 a
- Kõrge saagi ja stabiilse kvaliteediga hilisepoolne suvinisu sort
- Hea viljapea tervis tagab kõrge vilja kvaliteedi
- Kõrge haiguskindlus fusarioosile
- Taimed on kõrged ja tähtis on kasutada kasvuregulaatorit
- Terad on keskmise suurusega
- Väga head kvaliteedinäitajad

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Leedus kolme katsekoha keskmine saak oli 7,9 t/ha. Kõrgeim saak saadi Kاونase Katsekeskuses 9,2 t/ha. Eestis 2014

a nelja katsekoha keskmine saak oli 7,7 t/ha ja 2015 a 7,5 t/ha. Kõrgeim saak 2014 a 9,0 t/ha saadi Võrus ja 2015 a 9,6 t/ha 2015 a Viljandi Katsekeskuses.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Põuakindlus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									
Veeimamisvõime									
Jahu saak									
Haiguskindlus									
Septorioos									
Jahukaste									
Pruunrooste									
Pea fusarioos									
Kollane rooste									

QUINTUS (A).

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2015 a
- Keskvalmiv, kõrge saagikusega, suure teraga, ohteline suvinisu sort
- Kõrge resistentsus fusaariumile, kollasele ja pruunrooste
- Vastupidav lamandumisele, taimed on keskmise kõrgusega
- Head kvaliteedinäitajad, sobiv 1000 tera kaal, proteiinisisaldus, kleepvalk ja langemisarv

Allikas: Saaten Union GmbH

2013-2014 a Leedus kolme katsekeskuse keskmine saak oli Quintusel 110 % võrreldes standardsordiga. Kõrgeim saak oli 2014 a Kaunase Katsekeskuses 9,6 t ha või

109 % võrreldes standardsordiga. Eestis 2014 a neljas katsekohas oli katsete keskmine saagikus 8,1 t/ha. Keskvalmiv, korraliku saagiga, sobivate kvaliteedinäitajatega, keskmise kõrre pikkusega suvinisu.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Põuakindlus									
Valmisaeg									
Tera kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisisaldus									
Veeimamisvõime									
Jahu saak									
Haiguskindlus									
Septorioos									
Jahukaste									
Pruunrooste									
Pea fusarioos									
Kollane rooste									

TRIATHLON (E).

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagipotentsiaali ja kõrgete kvaliteedinäitajatega suvinisu
- Kõrge resistentsus lehe- ja viljapea haiguste suhtes
- Keskvalmiv, terad on suured
- Taimed keskmise kõrgusega, vastupidavad lamandumisele

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Leedus kolme katsekoha keskmine saak oli 8,3 t/ha. Kõrgeim saak oli Kaunase Katsejaamas 9,8 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Põuataluvus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Langemisarv									
Sedimentatsioon									
Proteiinisaldus									
Vee imamisvõime									
Haiguskindlus									
Septorioos									
Jahukaste									
Pruunrooste									
Pea fusarioos									
Kollane rooste									
Nisu pruunlaikus (triip tõvik)									

SERVUS (A).

Sordi kirjeldus

- Heade kvaliteedinäitajatega ja suure saagipotentsiaaliga suvinisu
- Taimede üldine tervis väga hea, plussiks väga hea vastupanuvõime jahukastele
- Keskhilise valmimisega, terad on suured
- Lühike ja tugev kõrs, erakordselt hea lamandumiskindlus

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Leedu katsetes kolme katsekoha keskmine saagikus oli 9,2 t/ha. Standardiga võrreldes oli see 108%. 2016 a SERVUSE

keskmise saak oli 6,8 t/ha, 106% võrreldes standardiga. Parim saak saadi 2015 a Kau-nase Katsekeskuses 10,1 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad								
Pea tihedus	█	█	█	█	█	█	█	█
Terade arv peas	█	█	█	█	█	█	█	█
1000 tera mass	█	█	█	█	█	█	█	█
Agronoomilised näitajad								
Seisukindlus	█	█	█	█	█	█	█	█
Taime kõrgus	█	█	█	█	█	█	█	█
Põuataluvus	█	█	█	█	█	█	█	█
Valmisaeg	█	█	█	█	█	█	█	█
Tera kvaliteet								
Langemisarv	█	█	█	█	█	█	█	█
Sedimentatsioon	█	█	█	█	█	█	█	█
Proteiinisaldus	█	█	█	█	█	█	█	█
Veeimamisvõime	█	█	█	█	█	█	█	█
Haiguskindlus								
Septorioos	█	█	█	█	█	█	█	█
Jahukaste	█	█	█	█	█	█	█	█
Pruunrooste	█	█	█	█	█	█	█	█
Pea fusarioos	█	█	█	█	█	█	█	█
Kollane rooste	█	█	█	█	█	█	█	█

Oder

MONTOYA Söödaoder	37
SOLDO Toiduoder	38
SALOME Toidu- ja õlleoder	39
GESINE Õlleoder	40
BENTE Toidu ja õlleoder	41
MICHELLE Õlleoder	42

Oder

Odra eelviljaks sobivad kartul, kaunviljad, ristik, põldhein ja raps. Odra kasvatamine odra järel võib põhjustada saagilangust.

Odra seeme peaks olema puhitud, kuna enamik odra haigusi levib seemnetega.

Odra kasvuperiood on 70-110 päeva, olenevalt sordist. Külva esimesel võimalusel, külvi sügavus 3-5 cm, 500-600 id.tera/m².

Heades tingimustes ja hea võrsumisega sortide puhul on külvinormiks 400-450 id.tera/m².

MONTOYA.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2013 a
- Keskmisest lühema kõrrega, keskmilise valmimisega ja suure saagipotentsiaaliga sort
- Suure teraga, hea teraühtlikkusega ja suure mahukaaluga sort

Allikas: Saaten Union GmbH

MONTOYAT katsetati 2012-2013 a Leedus Plunge, Kaunase, Pasvalyse ja Utena Katsekeskustes. Keskmise terasaaki oli hea, 7,1 t/ha. Suurima saagi andis MONTOYA 2012 a Pasvalyse Katsekeskuses 9,1 t/ha. Selle sordi terad on suured, keskmine 1000 tera kaal oli katsetes 51,88 g. Keskmise proteiinisisaldus oli 10,5% ja tärkli-

saldus 63,4%. 2014 a lisakatsetes Leedus oli keskmine saak 7,0 t/ha. 2012 ja 2013 a saadi Jõgeva, Viljandi, Kuusiku ja Võru katsekeskustes keskmiseks saagiks 7,7 t/ha. Mõlemal aastal oli kõrgeim saak Võrus, 2012 9,1 t/ha ja 2013 9,4 t/ha. Montoya on sordilehes alates 2013 a.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Valmisaeg									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (< 2,2 mm)									
Tera ühtlikkus (< 2,5 mm)									
Toorproteiinisaldus									
Hektoliitri kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Fusarioos									
Võrklaiksus									
Äärislaiksus									
Pruunrooste									

SOLDO.

Sordi kirjeldus

- Toiduoder - Eestis sordilehes alates 2013 a
- Väga kõrge ja stabiilne saagipotentsiaal
- 1000 tera mass väga hea
- Kesk-varajane valmimine
- Kõrge proteiini saak
- Hea haiguskindlus
- Hilisepoolne sort, kõrge lamandumiskindlus
- Hea sort vähemviljakatele muldadele
- Talub hästi happelisi muldasid

Allikas: Saaten Union GmbH

SOLDOT katsetati 2012 ja 2013 aastal Leedus Plunge, Kaunase, Pasvalyse ja Utena Katsekeskustes. Keskmise terasaak oli hea - 7,1 t/ha. Parima saagi andis see sort Plunge Katsekeskuses 9,3 t/ha. Terad on suured, keskmine 1000 tera kaal

oli 57,18 g. Keskmise proteiinisaldus oli 10,8% ja tärkliisesaldus 63,0 %. 2014 a katsetes Leedus oli SOLDO saagiks 7,1 t/ha. Eestis katsetati SOLDOT 2012-2013 a neljas katsekohas. Keskmise saagikus oli vastavalt 7,7 ja 7,5 t/ha. Parim saak 2012 a oli Kuusikul 9,0 t/ha ja 2013 a Võrus 9,3 t/ha. Eesti sordilehes alates 2013 a.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agroonoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Valmisaeg									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (<2,2 mm)									
Toorproteiinisaldus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									

SALOME.

Sordi kirjeldus

- Sööda- ja õlleoder, Eesti sordilehes alates 2013 a
- Suurepäraseid katsetulemusi Euroopas
- Keskvalmiv, lühike kõrs ja hea lamandumiskindlus
- Suure 1000 tera massi, sobiva proteiinisisalduse, hea teraühtlikkuse ja suure mahukaaluga
- Väga resistentne jahukastele

Allikas: Saaten Union GmbH

Leedus katsetati SALOMED 2012 ja 2013 a Plunge, Kaunase, Pasvalyse ja Utena Katsekeskuses. Keskmine terasaak oli väga hea 7,3 t/ha, 0,7 t/ha rohkem kui standardsordil. Suurim saak saadi 2012 a Pasvalyse Katsekeskuses 9,3 t/ha. Selle sordi terad on

suured, keskmine 1000 tera kaal on 52,23 g. Keskmine proteiinisisaldus 10,7% ja tärkli-
sisaldus 63,4%. 2014 a saadi Leedus selle sordi katsete keskmiseks 7,0 t/ha. SALOME on olnud ka Eesti katsetes 2012 ja 2013 a neljas katsekohas. Keskmine saagikus oli vastavalt 7,2 ja 7,7 t/ha. Kõrgeim saak mõlemal aastal Võrus, vastavalt 8,5 ja 9,2 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agroonoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (<2,2 mm)									
Tera ühtlikkus (<2,5 mm)									
Hektoliitri kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Võrklaiskus									
Äärisliskus									
Pruunrooste									

GESINE.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes on Gesine alates 2016 a
- 2-realine õlleoder, väga heade pruulimisomadustega
- Stabiilne ja kõrge saagikusega sort
- Suur 1000 tera mass, sobiv proteiinisisaldus, hea teraühtlikkus ja mahukaal
- Keskiline valmimine, kõrs on keskmisest lühem ja ei lamandu

Allikas: Saaten Union GmbH

Leedus katsetati sorti GESINE 2014 ja 2015 a Plunge, Kaunase, Pasvalyse ja Utena Katsekeskuses. Keskmine terasaak oli väga hea 9,8 t/ha, 0,7 t/ha rohkem kui standardsordil. Suurim saak saadi 2015 a Pasvalyse Katsekeskuses 12,2 t/ha. Selle sordi terad on suured, keskmine

1000 tera kaal on 53,17 g. Keskmine proteiinisisaldus 11,2% ja tärkliisisaldus 63,2%. GESINE on olnud ka Eesti katsetes 2014 ja 2015 a neljas katsekohas. Keskmine saagikus oli vastavalt 7,8 ja 8,1 t/ha. Suurim saak 2014 oli Võrus 9,3 t/ha ja 2015 a Jõgeval 8,4 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Kasvukõrgus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (<2,2 mm)									
Tera ühtlikkus (<2,5 mm)									
Toorproteiinisisaldus									
Hektoliitri kaal									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Võrklaiskus									
Äärislaikus									
Lehelaikus									

BENTE.

Sordi kirjeldus

- Õlleoder, uus kõrgeid saagiandmeid näidanud sort Euroopas
- Hea resistentsus enamikele lehehaigustele, hea seisukindlus, keskvalmiv
- Alfa- ja Beetaamülaasi kõrge tase

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Poola ametlikes sordivõrdluskatsetes andis oder BENTE saagikuse tulemuksiks 109 % võrreldes standardiga. 2016 a oli keskmine saagikus võrreldes standardiga 104%. Kahe aasta keskmine saak oli 8,0 t/ha. 2017 a Eestis Viljandi, Võru, Kuusiku ja Jõgeva katsekeskuste keskmine saak oli 8,7 t/ha. Kõrgeim saak oli Võrus 11,2 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Kasvukõrgus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Võrklaikus									
Äärislaikus									
Kõrrerooste									
Ramulaaria									

MICHELLE.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2014 a
- Õlleoder, keskvalmiv, kõrge saagipotentsiaaliga, 2-realine
- Varane peade täituvus, keskmine või keskmisest lühem kõrs, vähelamanduv
- Suure 1000 tera massi, sobiva proteiinisisalduse, hea teraühtlikkuse ja sobiva mahukaaluga

Allikas: Saaten Union GmbH

2013 ja 2014 a katsetati oder MICHELLE't Leedus Šilutē, Kaunase, Pasvalyese ja Utena Katsekeskustes. Keskmine saak 7,9 t/ha oli hea ja 4,4% rohkem standardist. Suurim saak saadi 2014 a Kaunase Katsekeskuses 10,7 t/ha. Selle sordi terad on suured, 1000 tera kaal oli 52,96 g, hektoliitri kaal 65,0 kg/

hl. Keskmine proteiinisisaldus oli 11,8% ja tärkliisisaldus 62,7%. 2013 saagikus Eesti 4-s katsekohas oli 7,6 t/ha ja 2014 7,8 t/ha. Suurim saak oli Võrus 2013 a 9,2 t/ha ja 2014 a 9,4 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Pea tihedus									
Terade arv peas									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Valmimisaeg									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (<2,5 mm)									
Hektoliitri kaal									
Toorproteiinisisaldus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Võrklaiksus									
Äärislaiksus									
Lehelaiksus									

Kaer

APOLLON	44
IVORY	45
SCORPION	46
SYMPHONY	47
MATTY	48
DELFIN UUS	49
HARMONY UUS	50
HUSKY UUS	51
POSEIDON UUS	52

Kaer

Kaer on leplik erinevate mullastikutingimustega. Vähemviljakatel muldadel annab rohkem saaki, kui nisu või oder, talub ka happelisi muldasid.

Kaera külva varakult, see tagab õigeaegse juurekava arengu. Kaer talub ka kevadisi öökülmasid.

Külvinorm 400-550 id. seemet m². Hilisel külvil 550-650 id.tera/m².

Liigne tihedus võib põhjustada lamandumist.

APOLLON. Kollane tera.

Sordi kirjeldus

- APOLLON on kõrge saagi ja kvaliteediga sort, Eesti sordilehes alates 2014 a
- Hiline valmimine koos kiire kevadise arenguga
- Valdavalt sobiva 1000 tera massi ja väikese mahukaaluga, korralik proteiinisisaldus
- Hea lamandumiskindlusega sort

Allikas: Saaten Union GmbH

APOLLON andis 2013 ja 2014 Leedu katsetes saagiks keskmiselt 7,7 t/ha, 0,1 t rohkem standardist. Kõrgeim saak saadi 2014 a Kaunases 10,0 t/ha. Eestis oli 2013 a 4 katsekoha keskmine saak 7,2 t/ha,

kõrgeim saak Võrus 8,3 t/ha. 2014 a Eesti katsekohtade keskmine 6,7 t/ha ja Võrus kõrgeim saak 7,6 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmimisaeg									
Kõrre valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetri									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Körs									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									

IVORY. Valge tera.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes standardsort
- Valge kestaga, hea saagikusega keskvalmiv kaerasort
- Mahukaal keskmine, suur 1000 tera mass, väike kuni keskmine sõkklus
- Tasakaalus kasvatusomadused ja väga hea tera kvaliteet, õhuke sõkal
- Hästi kohanenud kasvaks eri tingimustes

Allikas: Saaten Union GmbH

Üldine kirjeldus

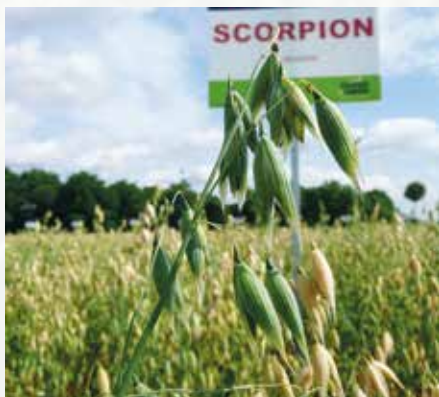
---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg	█	█	█	█					
Valmimisaeg	█	█	█	█					
Kõrre valmimisaeg	█	█	█	█					
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril	█	█	█	█					
1000 tera kaal	█	█	█	█					
Terade arv pöörises	█	█	█	█					
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)	█	█	█	█					
Mahukaal	█	█	█	█					
Puhta tera osakaal	█	█	█	█					
Kõrs									
Taime kõrgus	█	█	█	█					
Seisukindlus	█	█	█	█					
Varre murdumiskindlus	█	█	█	█					
Haiguskindlus									
Jahukaste	█	█	█	█					
Kroonrooste	█	█	█	█					
Lehelaiksus	█	█	█	█					
Septorioos	█	█	█	█					

SCORPION. Kollane tera.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2010 a, kaerade standardsort
- Kollase teraga heade kvaliteediomadustega keskvalmiv kaerasort
- Toidukaeraks sobivad terad
- Keskmise 1000 tera massi ja mahu-kaaluga, alla keskmise söklasus
- Talub hilist külviaega, võib kohati lamanduda

Allikas: Saaten Union GmbH

2007-2009 Leedus andis SCORPION häid ja stabiilseid saake. Keskmine saak oli 6,6 t/ha. Suurim saak Kaunases 2007 8,1 t/ha. Terad on väga suured, 1000 tera kesk-

mine kaal 45,95 g. 2017 a Eestis 4 katsekoha keskmine saak oli 7,1 t/ha, suurim saak Võrus 8,3 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg	█	█	█	█					
Valmimisaeg	█	█	█	█					
Kõrre valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril	█	█	█	█	█				
1000 tera kaal	█	█	█	█					
Terade arv pöörises	█	█	█	█					
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Mahukaal	█	█	█	█					
Puhta tera osakaal	█	█	█	█					
Kõrs									
Taime kõrgus	█	█	█	█	█				
Seisukindlus	█	█	█	█					
Varre murdumiskindlus	█	█	█	█					
Haiguskindlus									
Jahukaste	█	█	█	█	█				
Kroonrooste	█	█	█	█					
Lehelaiksus	█	█	█	█					
Septorioos	█	█	█	█					

SYMPHONY. Valge tera.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2012 a, kaerasortide standardsort
- Kõrge kvaliteediga, väga heade näitajatega valge teraga toidukaer
- Hea saagikusega, keskvalmiv, keskmise kasvukõrgusega ja hea lamandumiskindlusega sort
- Kõrge 1000 tera kaal, kõrge proteiisisaldus, mahukaal keskmine kuni kõrge
- Hea haiguskindlus jahukastele, kõrre-rooste ja helelaiksusele

Eestis on Symphony olnud katsetes aastast 2010. 2012 oli katsete keskmine saak 6,4 t/ha, 2013 7,4 t/ha. 2017 a oli Symphony keskmine saak Jõgeva, Kuusiku, Viljandi ja Võru Katsekeskustes 7,7 t/ha. Kõrgeim saak oli Võrus 8,9 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmimisaeg									
Kõrre valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Kõrs									
Taime kõrgus									
Seisukindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Kroonrooste									
Lehelaiksus									
Septorioos									

MATTY. Valge tera.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2013 a
- Keskvarajase küpsusega, väga hea lamandumiskindlusega, suure saagipotentsiaaliga
- Suure teraga, madala söklasusega ja kõrge mahukaaluga
- Üks suurima saagikusega sorte viimastel aastatel Soomes
- Haiguskindlus hea, väga haiguskindel jahukaste suhtes

Allikas: Saaten Union GmbH

2012 ja 2013 oli MATTY saagikus Eestis nelja katsekeskuse keskmisena vastavalt 6,9 ja 7,0 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmimisaeg									
Kõre valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Körs									
Taime kõrgus									
Seisukindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Kroonrooste									

DELFIN. Kollane tera.

Sordi kirjeldus

- Delfin on Eesti sordilehes alates 2016 a
- Üks parimaid sorte saagipotentsiaalilt ja saagi stabiilsuselt
- Hilisepoolne, keskmisest pikema kõrrega
- 1000 tera mass keskmine, mahukaal väike, proteiinisaldus kõrge
- Väga kõrge haiguskindlus jahukastele

Allikas: Saaten Union GmbH

2015 a Eestis andis Delphin Viljandi, Võru, Kuusiku ja Jõgeva keskmisena 8,5 t/ha. Suurim saak oli Kuusikul 9,4 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pöörste arv ruutmeetril									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Kõrs									
Taime kõrgus									
Seisukindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									

HARMONY. Valge tera.

Sordi kirjeldus

- Harmony on Eesti sordilehes alates 2016 a
- Kõrge saagipotentsiaaliga, valge tera- ga hilise valmimisega toidukaera sort
- Hea lamandumiskindlus ja haiguskin- del, hea taimetervisega sort
- Jahukaste suhtes erakordselt haigus- kindel
- Suur 1000 tera mass ja kõrge protei- nisisaldus

Allikas: Saaten Union GmbH

2016 a ametlikes katsetes kõikides Euroopa kaerakasvatuspriirkondades. 2014 a Eestis nelja katsekoha keskmine saaki oli 6,6 t/ha ja 2015 a 7,7 t/ha. 2014 a

oli kõrgeim saak Võrus 8,0 ja 2015 a Kuu- sikul 8,7 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmisaeg									
Kõrre valmisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Kõrs									
Taime kõrgus									
Seisukindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									

HUSKY. Valge tera.

Sordi kirjeldus

- Valge teraga, keskmise valmimisajaga sort
- Madal sõklasus, kõrge saagikus
- Väga haiguskindel jahukastele, hea lamandumiskindlus
- Väga hea tera kvaliteediga toidukaer

Allikas: Saaten Union GmbH

Katsetel Leedus 2008 ja 2009 a oli Husky saagikus keskmiselt 6,8 t/ha. Kõrgeima saagi andis Husky Kaunase Katsejaamas 8,7 t/ha. Tera on keskmise suuruse ja väga hea kvaliteediga. Proteiinisisaldus oli katsetes 12,3 %.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng									
Loomise aeg									
Valmimisaeg									
Saagi struktuur									
Pööriste arv ruutmeetril									
1000 tera kaal									
Terade arv pöörises									
Tera kvaliteet									
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)									
Mahukaal									
Puhta tera osakaal									
Körs									
Taime kõrgus									
Seisukindlus									
Varre murdumiskindlus									
Haiguskindlus									
Jahukaste									
Kroonrooste									
Lehelaiksus									
Septorioos									

POSEIDON. Kollane tera.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2013 a
- Kõrge saagikusega, kohati väga kõrge saagipotentsiaaliga, kollase teraga kaerasort
- Hiline valmimine, keskmisest suurema söklasus, keskmine kõrre pikkus (kohati võib lamanduda)
- Väikene 1000 tera mass ja mahukaal, proteiinisisaldus kõrge

Allikas: Saaten Union GmbH

Hästi kohanenud erinevate kasvutingimustega. Heade saaginumbritega sort Euroopas (registreeritud 6 riigis). Eestis

2012 oli nelja katsekeskuse keskmine saagikus 7,0 t/ha ja 2013 a 7,5 t/ha. 2013 a oli kõrgeim saak Võrus 8,4 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Taime areng								
Loomise aeg								
Valmimisaeg								
Kõrre valmimisaeg								
Saagi struktuur								
Pööriste arv ruutmeetril								
1000 tera kaal								
Terade arv pööristes								
Tera kvaliteet								
Tera ühtlikkus (>2,0 mm)								
Mahukaal								
Puhta tera osakaal								
Kõrs								
Taime kõrgus								
Seisukindlus								
Varre murdumiskindlus								
Haiguskindlus								
Jahukaste								
Kroonrooste								
Lehelaiksus								
Septorioos								

Uba

FANFARE	54
VERTIGO	55
TIFFANY	56
FUEGO	57
LYNX UUS	58
TAIFUN	59

Põlduba

Hea mullaseisundi parandaja, väärtuslik eelvili.

Sobib enamikele muldadele, rasked savimullad ja kerged liivmullad pigem ei sobi.

Külviaeg võimalikult vara,

Külvisenorm 50...70 id.tera/m², opt. 35-50 id.tera/m²,
külvisügavus 6-8 cm.

Väetamine – Mügarbakterite elutegevuseks vajalikud elemendid on molübdeen (Mo) ja boor (B).

FANFARE.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alaters 2015 a. Väga kõrge saagipotentsiaal, sobib nii toiduks
- Varajane õitsemine ja keskvarajane küpsus, ühtlane valmimine
- Kõrge proteiinismaak, suur 1000 tera mass
- Saab hästi hakkama erinevate kasvu-tingimustega
- Hea lamandumiskindlus, tugev vars ja hea seisukindlusega koristusel

Allikas: NPZ

Leedus 2014 ja 2015 a saadi FANFARE põldkatsete saagikuseks keskmiselt 6,8 t/ha, see oli standardist 1,2 t/ha (22,5%) rohkem. Parim saak saadi 2014 a Kaunase Katsekeskuses 8,1 t/ha. 2016 a Kaunase Katsekeskuses saadi saagiks 8,5 t/ha,

sealjuures oli keskmine proteiinisaldus 32,5%. Pasvalyse Katsekeskuses saadi keskmiseks saagiks 7,1 t/ha, proteiinisaldusega 31,4%. 2017 a andis Fanfare Viljandi katsekeskuse saagiks 6,3 t/ha ja Võrus 6,6 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinismaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmimisaeg									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Õitsemise algus									
Seemne kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Tanniinisaldus									
Haiguskindlus									
Põldoa-šokolaadilaikus									
Laikpõletik									
Rooste									

VERTIGO.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2015 a. Varajase õitsemise ja keskvarajase küpsusega sort
- Väga kõrge saagipotentsiaal, hea haiguskindlus
- Kõrge proteiinisaldus, kõrge 1000 tera kaal

Allikas: NPZ

2014 ja 2015 a andis VERTIGO Leedu katsetes keskmiselt 6,4 t/ha saaki, 5% rohkem standardist. Keskmine proteiinisaldus terades on 30%. 2016 a Leedu Kaunase Katsekeskuse jätkukatsetes

andis VERTIGO saagikuseks 9,3 t/ha, proteiinisadusega oli 32,5%. 2015 a Viljandi katsekeskuses andis Vertigo saagiks 5,0 t/ha, 1000 tera mass oli 447 g ja proteiinisaldus 27,7%.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinisaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmimisaeg									
Seisukindlus									
Kasvukõrgus									
Õitsemise algus									
Seemne kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Tanniinisaldus									
Haiguskindlus									
Põldoa-šokolaadilaikus									
Laikpõletik									
Rooste									

TIFFANY.

Sordi kirjeldus

- Eesti sordilehes alates 2016 a
- Kõrge saagipotentsiaal, keskvarajane valmimine, kõrge proteiinisaldusega
- Hea seisukindlus, suureteraline (1000 tera kaal 532 g); keskmise kõrgusega (133 cm)
- Väga madal vitsiini/konvitsiini sisaldus - seetõttu sobivad selle sordi oad hästi lindudele söödaks
- Alumiste kaunte kinnituskõrgus kõrge (41 cm)

Allikas: NPZ

2016 a oli keskmine saak Leedu Katsekeskustes 8,0 t/ha, proteiinisaldusega 32,7%. Suurim saak saadi Kaunase Kat-

sekeskuses 9,0 t/ha. 2015 Viljandi Katsekeskuses andis Tiffany saagiks 5,6 t/ha, ja 2016 a 4,2 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinisaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmimisaeg									
Lamandumiskindlus									
Kasvukõrgus									
Õitsemise algus									
Tera kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Tanniinisaldus									
Haiguskindlus									
Põldoa-sokolaadilaikus									
Laikpõletik									
Rooste									

FUEGO.

Sordi kirjeldus

- Paljude aastate jooksul ennast tõestanud kõrge saagipotentsiaaliga sort
- Kesk-varajane valmimine, suur tera, kõrge proteiinisaldus
- Madalama kõrgusega taimik, tugevad varred ja väga hea lamandumiskindlus

Allikas: NPZ

2007–2008 Leedus Kaunase ja Pasvalyse Katsekeskuses andis FUEGO saagiks keskmiselt 6,5 t/ha, standardist 0,6 t enam. Kõrgeim saak oli 2008 Kaunase katse-

keskuses 8,0 t/ha, proteiinisaldusega 31,1–32,7%. 2016 a jätkukatsed Leedus Kaunases andsid FUEGO saagiks 9,4 t/ha, proteiinisaldusega 32,4%.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinisaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmimisaeg									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Õitsemise algus									
Seemne kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Tanniinisaldus									
Haiguskindlus									
Põldoa-sokolaadilaikus									
Laikpõletik									
Rooste									

LYNX.

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagikusega ja kõrge toorproteiinisisaldusega uus sort
- Väga hea seisukindlus, keskhilise valmimisega
- Taimed on keskmise kõrgusega kuni kõrged, väga tugeva varrega
- Parima jahukaste kindlusega oasort
- Seemned on helepruunikat värvi ja hea kujuga
- Sobib hästi ka toiduoaks

Allikas: NPZ

2015-2016 a katsed Leedus Kaunases ja Pasvalyse Katsekeskuses andsid keskmiseks terasaagiks 6,4 t/ha. Keskmine proteiinisisaldus oli 29,0 %. 2016 a keskmise saak Leedu katsekeskustes oli 8,3 t/

ha, proteiinisisaldusega 30,4%. Kõrgeim saak saadi Kaunase Katsekeskuses 8,8 t/ha. Eestis andis Lynx 2015 a Viljandi Katsekeskuses 4,6 t/ha.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinisaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmisaeg									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Õitsemise algus									
Seemne kvaliteet									
Proteiinisisaldus									
Tanniinisisaldus									
Haiguskindlus									
Põldoa-sokolaadilaikus									
Laikpõletik									
Rooste									

TAIFUN.

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagipotentsiaaliga, ennast tõestanud sort
- Keskmiselt kõrge proteiinisaldusega, varajane õitsemine
- Peaaegu tanniinivaba sort - sobilik toiduks
- Hea lamandumiskindluse ja varisemiskindlusega sort

Allikas: NPZ

2015 a andis TAIFUN ETKI katses 4,8 t/ha, proteiinisaldus oli 29,7%, taime kõrgus 124 cm ja 1000 seemne kaal 594 g.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
Proteiinisaak									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Valmimisaeg									
Seisukindlus									
Taime kõrgus									
Õitsemise algus									
Seemne kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Tanniinisaldus									
Haiguskindlus									
Hahkhallitus									
Laikpõletik									
Rooste									

Põldhernes

SALAMANCA

61

Söödahernes

FLORIDA /DOLORES

62

Põldhernes

Väärtuslik eelvili, parandab mulla seisundid, proteiinirikas sööt.

Külvikorras sobib kõige paremini teraviljade järele.

Külvata esimesel võimalusel 80-100 id.tera/m².

Külvisügavus 4-6cm, mulla temperatuur 7-8 ° C.

Kasvavad taimed on vastupidavad kevadkülmadele.

SALAMANCA.

Sordi kirjeldus

- Kõrge saagipotentsiaaliga, varajase valmimisega, hea haiguskindlusega sort
- Hea seisukindlusega ja kergelt koristatav

Allikas: Saaten Union GmbH

2011 ja 2012 a Leedus 4 katsekeskuse keskmine saagikus oli 3,9 t/ha. Kõrgeim saak saadi Silute Katsekeskuses 5,6 t/ha. 2013 a Leedus kolme katsekoha keskmine saagikus oli 4,4 t/ha, proteiinisaldusega 20,3 %.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi näitajad									
Saagipotentsiaal									
1000 tera mass									
Agronoomilised näitajad									
Lamandumiskindlus									
Taime kõrgus									
Õitsemise algus									
Valmimine									
Tera kvaliteet									
Proteiinisaldus									
Proteiini saagikus									

FLORIDA.

Sordi kirjeldus

- Kiire algarenguga, suure biomassiga, sobib kasvatamiseks üksikultuurina aga ka segus teraviljadega
- Keskmise kuni kõrge kuivaine sisaldus, kõrge proteiin
- Sobib haljasväetamiseks ja siloks
- Valgeõieline, varajane õitseja
- Keskmise kuni kõrge taimik keskmise seisukindlusega

Allikas: Saaten Union GmbH

DOLORES.

Sordi kirjeldus

- Kiire algarenguga ja suure biomassiga sort (surub umbrohud alla)
- Kõrge kuivainesisaldusega, hea seisukindlusega sort
- Kõrgekasvuline, hilise õitsemise ja valmimisajaga
- Sobib siloks ja haljasväetiseks

Šaltinis: NPZ

Mais

SUFASTER (FAO 180)	64
DAVOS (FAO 210)	65
SUVISIO (FAO 220)	66
TONACJA (FAO 240)	67
SUPOD (FAO 250)	68

SUFASTER (FAO 180).

Sordi kirjeldus

- FAO terasaagiks: ~210
- FAO siloks: ~180
- Keskvarajane maisisort
- Pigem siloks kui terasaagiks
- Väga kiire varajane areng
- Väga kõrge tärklisesisaldus, hea seedivus

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi omadused									
Terasaak									
Silo kuivainesaak									
Agroonoomilised näitajad									
Kevadkülmade taluvus									
Varajane areng									
Taimede kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Taimiku rohelisena püsimise aeg									
Saagi kvaliteet									
Tärklisesaak silos									
Tärklisesisaldus silos									

DAVOS (FAO 210).

Sordi kirjeldus

- FAO terasaagiks: ~220
- FAO siloks: ~180
- Varajane hübriid nii siloks kui terasaagiks
- Väga kõrge saagikusega ja üsna mittelamanduv
- On kõrge tärkliisisaldusega, sobib kasvatada siloks
- Taimed on kõrged ja väga kenad
- Sobib viljakamatele muldadele

Allikas: Kuusiku Katsejaam 2016.

Eestis 2016 a Kuusiku Katsekeskuses andis DAVOS 71,4 t/ha haljasmassi. Samal aastal Kaunase Katsekeskuses saadi samalt sordilt 74,5 t/ha. Kuivainesisaldus

oli 24 t/ha. Davosi terasaak oli 9,7 t/ha standardniiskusega.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi omadused									
Terasaak									
Kuivainesaak siloks									
Agronoomilised näitajad									
Külmataluvus kevadel									
Varajane areng									
Taime kõrgus									
Tõlvikute kõrgus taimel									
Lamandumiskindlus									
Ridade arv tõlvikus									
Saagi kvaliteet									
Tõlviku kaal									
Silos tärglise saagikus									
Silos tärglise sisaldus									
Energiasisaldus silos									
Haiguskindlus									
Fusaarium varrel									
Fusaarium lehe									

SUVISIO (FAO 220).

Sordi kirjeldus

- FAO Siloks: ~220
- Väga hea külmataluvus kevadel
- Kiire ja varajane areng
- Keskvarajane valmimine
- Hea stressitaluvus
- Kenad ja kõrged taimed
- Väga hea kuivaine saagikus
- Hea sort siloks ja biogaasi tootmiseks
- Sobib kasvatamiseks viljakamatel muldadel

Allikas: Kuusiku Katsejaam 2016.

Eestis 2016 a Kuusiku Katsekeskuses andis SUVISIO 78,6 t haljasmassi/ha. 2016 a Lätis Vecauce Katsejaamas oli haljasmassi saagikus 75,9 t/ha, kuivainet ca 27%.

Samal aastal Leedus, Kaunase Katsekeskuses saadi haljasmassi 77,0 t/ha, kuivaine saak 32,7 t/ha.

Üldine kirjeldus

---- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi omadused									
Terasaak									
Kuivainesmaak siloks									
Agronoomilised näitajad									
Külmataluvus kevadel									
Varajane areng									
Taime kõrgus									
Tõlvikute kõrgus taime									
Lamandumiskindlus									
Taimiku rohelisena püsimise aeg									
Saagi kvaliteet									
Silos tärglise saagikus									
Silos tärglise sisaldus									
Energiasisaldus silos									
Haiguskindlus									
Fusaarium varrel									
Fusaarium lehel									
Maisi lendnõgi (<i>Ustilago maydis</i>)									

TONACJA (FAO 240).

Sordi kirjeldus

- FAO teraks: ~240
- FAO Siloks: ~220
- Teramaisi tõlvikud hästi täitunud
- Väga hea kevadine külmataluvus
- Tugev varajane kasv ja areng
- Hea stressitaluvus
- Hea lamandumiskindlus ja vastupidavus fusaariumile
- Hea taimetervisega hübriidsort, kasvukoha suhtes vähenõudlik

Allikas: Saaten Union GmbH

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, +++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi omadused									
Terasaak									
Saagi koristatavus									
Kuivainesaak siloks									
Agronoomilised näitajad									
Külmataluvus kevadel									
Varajane areng									
Taime kõrgus									
Tõlvikute kõrgus taimel									
Lamandumiskindlus									
Ridade arv tõlvikus									
Taimiku rohelisena püsimise aeg									
Saagi kvaliteet									
Silos tärglise saagikus									
Silos tärglise sisaldus									
Haiguskindlus									
Fusaarium varrel									
Fusaarium lehel									
Maisi lendnõgi (<i>Ustilago maydis</i>)									

SUPOD (FAO 250).

Sordi kirjeldus

- FAO Siloks: ~250
- Väga hea sort biogaasi tootmiseks, biomassi kogus on väga suur
- Väga kõrge ja suure biomassiga sort
- Väga hea kevadine külmataluvus
- Kiire varajane kasv ja areng
- Taimik säilib pikalt rohelisena

Allikas: Saaten Union GmbH

2016 a Leedus Kaunase Katsekeskuses andis SUPOD 80 t/ha haljasmassi. Kuvaine saagikus oli 22,3 t/ha. Taimede keskmine kõrgus oli 3,6 m.

Üldine kirjeldus

--- = madal resistentsus/varajane/lühike, ++++ = kõrge resistentsus/hiline/pikk

	----	---	--	-	0	+	++	+++	++++
Saagi omadused									
Silos kuivaine saagikus									
Agroonoomised näitajad									
Külmataluvus kevadel									
Varajane areng									
Taime kõrgus									
Lamandumiskindlus									
Taimiku rohelisena püsimise aeg									
Saagi kvaliteet									
Silos tärklikesaak									
Silos tärklikesisaldus									
Silos energiasisaldus									
Energia tihedus									
Haiguskindlus									
Fusaarium varrel									
Fusaarium lehel									
Maisi lendnõgi (<i>Ustilago maydis</i>)									

SERENADE.

Sordi kirjeldus

- Kompaktse kasvuga, hilise õitsemisajaga sort
- Küpsemisaeg keskmine kuni hiline
- Seemnete värv pruun
- Hea saagikus ja kõrge õlisisaldus

Allikas: Saaten Union GmbH

LIRINA.

Sordi kirjeldus

- Keskvärske valmimisega sort
- Stabiilne saak ja kõrge õlisisaldus
- Taimede kõrgus on keskmine kuni kõrge
- Head agronoomilised omadused

Allikas: Saaten Union GmbH

PROTANA.

Sordi kirjeldus

- Hilise õitsemisega, kiirekasvuline sort, takistab umbrohtude kasvu
- Sobib hästi pinnase erosioonitõrjeks
- 2013 registreeritud Saksamaal

LISETTE.

Sordi kirjeldus

- Kiire arenguga, moodustab harulise 30-70 cm kõrguse karvase varre, lehed sinaka varjundiga
- Lühikese perioodi jooksul moodustab suure biomassi
- Õitseb 35-40 päeva peale kevadel külvamist, õitsemine kestab kuni 1,5 kuud.
- Väga hea meetaim
- Sobib kasutamiseks haljasväetisena
- Muld – pigem toitainetevaene, kasvukoht päikeseline

BEHAPPY.

Sordi kirjeldus

- Hilise õitsemisega sort
- Parandab mulla struktuuri
- Hea meetaim
- Külviaeg aprillist augustini

2018 a kalender

JAANUAR

E	T	K	N	R	L	P
	1	2	3	4	5	6 7
2	8	9	10	11	12	13 14
3	15	16	17	18	19	20 21
4	22	23	24	25	26	27 28
5	29	30	31			

VEEBRUAR

E	T	K	N	R	L	P
5		1	2	3	4	
6	5	6	7	8	9	10 11
7	12	13	14	15	16	17 18
8	19	20	21	22	23	24 25
9	26	27	28			

MÄRTS

E	T	K	N	R	L	P
9		1	2	3	4	
10	5	6	7	8	9	10 11
11	12	13	14	15	16	17 18
12	19	20	21	22	23	24 25
13	26	27	28	29	30	31

APRILL

E	T	K	N	R	L	P
13						1
14	2	3	4	5	6	7 8
15	9	10	11	12	13	14 15
16	16	17	18	19	20	21 22
17	23	24	25	26	27	28 29
18	30					

MAI

E	T	K	N	R	L	P
18	1	2	3	4	5	6
19	7	8	9	10	11	12 13
20	14	15	16	17	18	19 20
21	21	22	23	24	25	26 27
22	28	29	30	31		

JUUNI

E	T	K	N	R	L	P
22		1	2	3		
23	4	5	6	7	8	9 10
24	11	12	13	14	15	16 17
25	18	19	20	21	22	23 24
26	25	26	27	28	29	30

JUULI

E	T	K	N	R	L	P
26						1
27	2	3	4	5	6	7 8
28	9	10	11	12	13	14 15
29	16	17	18	19	20	21 22
30	23	24	25	26	27	28 29
31	30	31				

AUGUST

E	T	K	N	R	L	P
31		1	2	3	4	5
32	6	7	8	9	10	11 12
33	13	14	15	16	17	18 19
34	20	21	22	23	24	25 26
35	27	28	29	30	31	

SEPTEMBER

E	T	K	N	R	L	P
35				1	2	
36	3	4	5	6	7	8 9
37	10	11	12	13	14	15 16
38	17	18	19	20	21	22 23
39	24	25	26	27	28	29 30

OKTOOBER

E	T	K	N	R	L	P
40	1	2	3	4	5	6 7
41	8	9	10	11	12	13 14
42	15	16	17	18	19	20 21
43	22	23	24	25	26	27 28
44	29	30	31			

NOVEMBER

E	T	K	N	R	L	P
44		1	2	3	4	
45	5	6	7	8	9	10 11
46	12	13	14	15	16	17 18
47	19	20	21	22	23	24 25
48	26	27	28	29	30	

DETSEMBER

E	T	K	N	R	L	P
48						1 2
49	3	4	5	6	7	8 9
50	10	11	12	13	14	15 16
51	17	18	19	20	21	22 23
52	24	25	26	27	28	29 30
	1	2	3			

KONTAKTID:

Andres Sökk

Rapooli Balti esinduse Eesti
piirkonna juht

Mob.: +372 583 79304

E-post: a.sokk@rapool.com

Rapooli esindus

Balti rikides

Varpo 34, LT-76241 Šiauliai
Leede

Tel. +370 41 399609

www.rapoo.com

Rapool in the Baltics

Der Raps